

El Cercle d'Economia, juntament amb CIDOB (Barcelona Centre for International Affairs), us ofereixen cada mes un breu anàlisi de la situació geopolítica global

Les claus geopolítiques del mes

Gener 2026

La impunitat de l'intervencionisme

Pol Morillas, Director, CIDOB (Barcelona Centre for International Affairs)

Les claus geopolítiques d'aquest mes són un resum del document col·lectiu de CIDOB "El món el 2026: deu temes que marcaran l'agenda internacional", coordinat per Carme Colomina, disponible [aquí](#) i ampliat amb la recent intervenció militar dels Estats Units a Veneçuela i les amenaces sobre Groenlàndia.

Veneçuela i Groenlàndia: escenaris del nou imperialisme dels Estats

Units. Trump fa el que diu. La sacsejada global que va representar la captura i trasllat a una presó de Brooklyn de Nicolás Maduro és la prova més clara que Trump persegueix un nou imperialisme al continent americà (l'anomenada doctrina Donroe) i que els postulats de l'Estratègia de Seguretat Nacional no són paraules buides. Trump només reconeix la legalitat i els interessos nacionals, i no té cap respecte per les normes bàsiques de la coexistència internacional, en la sobirania de les nacions. L'operació contra Maduro per ser jutjat a Nova York per narcoterrorisme i sota el marc legislatiu estatunidenc es va realitzar sense tenir en compte que la captura d'un líder en exercici i en el seu propi territori és un atemptat contra els preceptes de l'ordre internacional. L'operació, a més, respon únicament a la voluntat d'establir un nou ordre a l'hemisferi occidental (considerat novament el pati del darrere dels Estats Units) i als interessos nacionals per explotar els recursos naturals de Veneçuela. Només així s'explica per què el règim es manté intacte, ara sota la presidència de Delcy Rodríguez, vicepresidenta de Maduro, i no es prevegi cap paper per a l'oposició, encapçalada per María Corina Machado i Edmundo González. Està per veure que un país que ha estat educat sota la lògica del chavisme, la revolució bolivariana i l'antiamericanisme es conformi amb una solució imposada des dels Estats Units, més encara si es tenen en compte les divisions internes en el règim i la cúpula de Maduro.

Groenlàndia promet ser el pròxim escenari d'expansionisme nord-americà. Les raons de l'operació tenen a veure, de nou, amb els interessos de Washington: el control dels recursos de l'illa, la rivalitat geopolítica amb altres potències com Rússia i, menys, la Xina, i el predomini sobre les noves rutes comercials que s'obriran amb el desglaç de l'Àrtic. Les opcions passen per comprar la voluntat dels groenlandesos, forçant un referèndum en què es demanaria la independència de Dinamarca per establir un futur acord d'associació amb Estats Units. Dels més de 55.000 habitants de l'illa, els partidaris de la independència de Groenlàndia poden ser majoria, però no així els partidaris de passar a formar part dels Estats Units. Altres opcions passen per l'increment de la presència militar nord-americana a l'illa més enllà de la base militar de Pituffik, la incursió a l'illa per defensar la voluntat democràtica dels groenlandesos després del llançament d'una campanya híbrida de desinformació i unes eleccions considerades no lliures per l'administració nord-americana, o la invasió per la força. El dubte passa per saber si Trump i la seva voluntat d'expansionisme territorial es conformaria amb un acord de sobirania compartida o d'associació, sense plantar la bandera a Nuuk. També és incerta la reacció de l'OTAN i de la UE, tot i que és molt probable que els europeus preferissin un acord amb EUA sobre la nova realitat de l'illa, precisament per protegir l'Aliança Atlàntica del cop assestat per Trump.

El món el 2026. Aquest serà un any de reajustament global, d'adaptació per a la supervivència. El món es resitua. Les noves regles de joc estan clares. El trumpisme ha inaugurat una nova era en la instrumentalització de la coerció econòmica i tecnològica, i ara veurem qui s'adapta millor en un any que consagrarà la màxima de la llei del més fort. En el fragor de la ressaca aranzelària, de l'intervencionisme expansionista i la transaccionalitat, assistirem a una acceleració de la reconfiguració global de les connexions comercials, financeres i geopolítiques.

2026 posarà a prova els límits i els instruments per lidiar amb una [geopolítica brutal](#). Arreplega la competició pels recursos. Per això, més enllà de la llarga cua de països que esperen signar el seu propi acord bilateral amb Trump, s'imposa la necessitat de buscar relacions comercials alternatives als Estats Units. Des dels esforços de la Xina per projectar estabilitat i ampliar mercats, al vassallatge trumpista de la Unió Europea (UE), o als nous espais geopolítics que es consoliden al Sud Global, les relacions internacionals es reordenen. No es tracta només de guanyadors i perdedors. També hi ha els oportunistes, que han trobat la manera d'instrumentalitzar al seu favor el retorn d'agendes i doctrines imperials, o els que ho fan des d'un pragmatisme desacomplexat, que els permet trobar acomodament o fins i tot conjuntures per influir en un ordre que es presenta caòtic; també hi ha els resistents, que impulsen moviments de protesta o espais a contracorrent; o els desubicats, que se situen a rebuf d'uns canvis que no saben com afrontar, mancats d'instruments o de lideratge. Per a alguns països, 2026 pot ser també un any de [polioportunitats](#). No és només el cas de la Xina, que s'aferma al robustiment del seu mercat exportador per intentar mantenir el seu creixement econòmic, sinó

també dels països del Golf, amb la seva reforçada prominència diplomàtica i tecnològica, o d'Índia, com ho demostra el seu [acostament transaccional](#) a Beijing o [a Moscou](#). Per a altres actors, com la UE, aquesta volatilitat els ha portat a aferrar-se al propòsit de la defensa com a vector clau de les seves polítiques, sense massa resultats.

Impunitat de l'intervencionisme. 2025 es tanca amb una acumulació militar al Carib sense precedents en les últimes dècades. El portavions més gran del món, un submarí nuclear, caça F-35 i altres vaixells de guerra formen part del desplegament estatunidenc a la regió. L'Administració Trump ha emprès [atacs militars contra](#) suposades narcolanxes al Carib i el Pacífic; ha desafiat amb intervenir militarment a [Mèxic](#) i [Colòmbia](#), a més de prendre el control del canal de Panamà; i ha posat preu a la caiguda del líder veneçolà Nicolás Maduro. Les seves amenaces militars han arribat fins i tot fins a [Nigèria](#), país al qual acusa de violència religiosa.

No és un episodi més de l'anomenada «diplomàcia del canoner». Trump simbolitza la creixent onada d'estats que se situen al marge de la llei. En plena desintegració del multilateralisme, la impunitat es referma, i el retorn de les esferes d'influència es defensa a canons, actuant contra la legalitat internacional, com passa a Ucraïna, Gaza o Cisjordània. A principis d'any, [The New York Post](#) va encunyar el concepte de la «[Doctrina Donroe](#)», la versió trumpiana d'una política del segle XIX amb què el president James Monroe aspirava, el 1823, a impedir que altres potències s'immiscessin a l'hemisferi americà. Ara ja és oficial: la Doctrina *Donroe*, titulada com «el corol·lari Trump a la Doctrina Monroe», ha sigut consagrada en l'[Estratègia de Seguretat Nacional del 2025](#), que definirà els pròxims tres anys de mandat de Donald Trump.

Dos conflictes poden agreujar el 2026 aquest buit de legalitat: un és l'anticipat atac estatunidenc contra Veneçuela; l'altre, la possible represa de la guerra inconclusa entre Israel i l'Iran del passat estiu, juntament amb una renovada ofensiva israeliana contra Hezbollah al Líban.

La impunitat ha convertit l'intervencionisme militar en un instrument més a l'abast de governs o actors internacionals disposats a fer ús d'una violència cada vegada més desregulada. No és un recurs exclusiu de les grans potències. Cada vegada són més els països temptats a treure rèdit mitjançant la força. 2025 ens deixa una sèrie de conflictes d'esclat ràpid, continguts en territori i durada, amb objectius poc certers, però que porten a una escalada militar breu i a un acord de cessament d'hostilitats apressat i endevinat. L'ofensiva de les milícies M23 recolzades per Ruanda contra la República Democràtica del Congo (RDC) al gener; l'escalada després dels [atacs al Pahalgam](#) –a la regió de Cachemira– entre Índia i Pakistan a l'abril; els intercanvis de míssils durant una setmana entre [Pakistan i l'Afganistan](#) a l'octubre; o el conflicte fronterer entre Cambodja i Tailàndia reactivat al desembre són múltiples exemples d'aquestes conflagracions en frontera que esclaten i s'apaguen en un temps breu. No obstant, aquestes tensions no desapareixen ni amb la *mediació* de Donald Trump.

El 2026, episodis similars es podrien repetir i replicar al llarg del planeta. A l'Àfrica, l'augment d'una [retòrica bel·litosa](#) entre Etiòpia i Eritrea –per la reclamació d'una sortida al Mar Roig per part del primer, i acusacions d'interferència i ocupació contra el segon– ha reactivat la preocupació per una nova guerra entre tots dos països. A més, Addis Abeba també es troba en plena escalada de [tensions](#) amb El Cairo, després de la inauguració de la Gran Presa del Renaixement Etiop, una competència capaç d'alterar dinàmiques fins i tot en altres països com [Somàlia](#). A l'Àsia, el deteriorament de les condicions dels refugiats rohingya a Bangladesh –els qui enfronten una situació cada vegada més difícil a causa de l'abandonament internacional de la crisi– ha augmentat el reclutament de refugiats per a grups armats rohingya, [decidits a enfrontar-se](#) amb l'Exèrcit Arakan de l'estat de Rakhine (Myanmar), amb capacitat de desestabilitzar la frontera. El 2026, [actors armats de tot el món](#) estaran encara més disposats a fer servir la força i ignorar obertament les conseqüències.

Privatització de la pau. 2026 arrencarà amb el futur d'Ucraïna sobre la taula de negociació i una proposta de *pau* que es va agafar inicialment a dues bandes entre els enviats personals de la Casa Blanca i el Kremlin. La pau de Trump es construeix a través dels negocis. No es tracta de solucionar greuges històrics, sinó d'aplicar una mentalitat comercial que incentivi un alto el foc de rèdits immediats. La seva retòrica de «pacificador en cap» no ha assolit, de moment, a garantir-li el seu ansiat premi Nobel de la Pau, però ha omplert les butxaques del seu cercle més pròxim.

En plena crisi del multilateralisme, personatges com Trump, Erdogan, o Xi Jinping, i països com Qatar, Àrabia Saudí o Emirats Àrabs Units s'han atribuït la funció de ser els nous *brokers* del poder. La temptació de reduir les negociacions de pau a un mer exercici de conflicte d'interessos és evident i, en molts casos, no es tracta dels interessos de les parts enfrontades, sinó els del mateix negociador. La diplomàcia tradicional ha estat substituïda per [acords entre magnats](#). És una «diplomàcia d'amiguisme» al servei de lucre particular. El primer avís va arribar amb la idea peregrina d'un Trump reelegit de comprar Groenlàndia, una proposta que ja revelava la seva visió d'una política exterior que concep la diplomàcia com una transacció i la sobirania com una propietat negociable. En el món de la transaccionalitat i els interessos, la pau ha esdevingut un actiu amb rendiment econòmic.

Després del fràgil acord signat al juny entre Ruanda i la RDC a Washington, Estats Units [anunciava](#) que havia aconseguit «gran part dels drets miners del Congo». Des d'aleshores, una sèrie d'empreses de l'entorn de Donald Trump –o del cercle tecnològic que li ha donat el seu suport– han firmat contractes a la regió, entre d'altres: [KoBold Metals](#)–companyia finançada per Jeff Bezos i Bill Gates, que es dedica a la recollida de dades i a la investigació de minerals crítics a partir de la intel·ligència artificial (IA)–; [Ballard Partners](#), consultora vinculada a la família Trump; o Apple (tot i que la companyia declara fermament que la seva cadena de subministrament res té a veure amb el conflicte a RDC, el gener del 2025 [Bèlgica](#) va obrir una

investigació a les filials del gegant tecnològic per l'ús dels anomenats «minerals de conflicte» en la seva cadena de subministrament. En paral·lel, [Qatar](#)—que també va facilitar l'acord marc en [Doha](#)— ha promès una inversió de 21.000 milions de dòlars per a la regió en sectors com l'agricultura, la mineria o els hidrocarburs.

Un altre acostament, confirmat entre Azerbaidjan i Armènia el 8 d'agost passat a la Casa Blanca, es va traduir també en un acord comercial que preveu l'entrada d'empreses estatunidenques amb un mandat de 99 anys per supervisar la creació i operació d'un [corredor ferroviari](#), considerat potencialment lucratiu, que travessarà territori armeni al llarg de tota la seva frontera amb l'Iran. S'anomenarà Ruta Trump per a la Pau i la Prosperitat Internacional (TRIPP, per les seves sigles en anglès). Per la seva banda, Azerbaidjan i [ExxonMobil](#) van segellar així mateix un memoràndum d'entesa que consolida la petroliera estatunidenca com un actor clau en el futur econòmic de la regió. L'acord de pau definitiu, però, segueix pendent i s'hauria de signar el 2026.

A Gaza, una multiplicitat d'actors es prepara per a una reconstrucció que requerirà aproximadament 70.000 milions de dòlars, segons [Nacions Unides](#). L'adopció de la Resolució 2803 (2025) pel Consell de Seguretat de Nacions Unides —que legitima el pla de Trump— solidifica el futur d'una Gaza sense els palestins, que enfrontaran riscos de [partició](#) i [expulsió](#). El 2026, si no es reobre el conflicte, veurem emergir una aparent competència entre diferents plans de reconstrucció, tot i que és la [filtrada](#) proposta de la Casa Blanca la que té més números d'imposar-se. Segons Trump, aquest pla preveu generar uns 185.000 milions de dòlars de beneficis en una dècada per a empreses estatunidenques (entre elles, [Tesla d'Elon Musk](#), [Amazon Web Services](#), o [Taiwan Semiconductor Manufacturing Company](#) (TSMC); però també per a empreses europees, dels països del Golf, d'Argentina o de Turquia. Des dels mateixos [palestins](#), els [països àrabs o Israel](#) també han sorgit algunes iniciatives.

Precisament, les grans fortunes del Golf Pèrsic es reforcen com els [nous mediadors](#) en la recerca d'una *pau* estratègica i amb interessos regionals i globals. El 2025, Qatar, Aràbia Saudí i Emirats Àrabs Units es van involucrar en les negociacions entre [Ucraïna i Rússia](#), [Pakistan](#) i [l'Afganistan](#), [Azerbaidjan](#) i [Armènia](#), [la RDC i l'M23](#), [Rússia i els Estats Units](#) i, a Gaza, a més, en alguns casos facilitant els esforços estatunidencs. El 2026, el [quartet](#) que formen Egipte, Emirats Àrabs Units, Aràbia Saudí i Estats Units tractarà d'afegir el Sudan a la llista de territoris pacificats per Trump, tenint en compte que els tres països àrabs han recolzat faccions diferents —amb [Abu Dhabi](#) beneficiant-se de les explotacions d'or controlades per les Forces de Suport Ràpid sudaneses—.

Una carrera global per diversificar aliances. El 2026 les cartes ja estan sobre la taula. Trump ha determinat l'inici d'una nova era en la instrumentalització de la coerció econòmica i tecnològica. La [incertesa](#) comercial i política és la nova normalitat. Però l'impacte del nou ordre econòmic estatunidenc amb la desacceleració del comerç global començarà a

notar-se en els pròxims mesos. L'[Organització Mundial del Comerç](#) (OMC) estima que el percentatge del comerç mundial que respecta les seves [regles](#) s'ha reduït fins al 74%. A més, segons els seus càlculs, el 2026 el comerç mundial només creixerà un 0,5%, mentre que el [Fons Monetari Internacional](#) (FMI) aposta per un creixement econòmic global del 3,1%. El 2025, el sistema ha aguantat gràcies a la importació massiva de productes en anticipació als aranzels de Trump; a la contenció dels països en respondre a aquestes mesures; a l'augment de la demanda de productes vinculats a la IA, i a l'increment del comerç entre la resta del món. Però aquest efecte amortidor està minvant i l'impacte dels aranzels serà visible en els preus, les inversions i el consum, coincidint amb el primer any complet d'aquesta onada proteccionista reforçada.

El 2026, veurem si els nous acords comercials amb països i blocs regionals, així com la treva assolida a [Busan l'octubre del 2025](#) entre el president estatunidenc i el seu homòleg xinès, Xi Jinping, aguanten o es desmoronen amb una altra ronda d'aranzels. De moment, Trump va aconseguir en aquesta trobada reprendre la compra de soja estatunidenca per part de la Xina i el retard d'alguns controls d'exportació de terres rares imposats per Beijing. Una restricció que podria tenir un [impacte](#) important sobre [Europa](#) el 2026. Tot i que Trump, [d'entrada, prioritzarà l'estabilitat](#) fins al seu viatge a la Xina, previst per a l'abril d'aquest any, la seva política comercial està pendent de la resolució del [Tribunal Suprem](#) dels Estats Units sobre la legalitat dels aranzels recíprocs i el seu potencial [impacte inflacionari](#) en les famílies estatunidenques. I tot això en un any electoral.

Paradoxalment, la Xina acabarà el 2025 amb un [rècord](#) de superàvit comercial gràcies a les exportacions de vehicles i la [tecnologia neta](#). Així, mentre Estats Units es tanca, [la resta del món](#) –especialment el Sud Global– és el gran receptor de les exportacions xineses, malgrat la introducció d'algunes [restriccions comercials](#) sobre el gegant asiàtic. No obstant, a aquest l'esperen certes incerteses el 2026. Beijing tem l'impacte d'una menor demanda externa i la possibilitat de noves mesures proteccionistes en altres punts del planeta, les quals poden intentar limitar els efectes de la redirecció de béns xinesos per garantir el futur de les indústries locals d'aquests mercats. En conseqüència, la Xina haurà d'afrontar una desacceleració del seu principal motor de creixement actual, això és, el comerç, mentre que, a casa, s'enfronta a reptes considerables: el consum intern no acaba d'arrencar, l'[atur juvenil](#) s'acosta al 20% i el fenomen de la «[involució](#) (内卷 *nei juan*)» –entès com la sobreinversió i competència salvatge interna entre empreses, que provoca una caiguda lliure dels preus sense beneficis per a les companyies– intensificarà les pressions deflacionàries. Malgrat això, les perspectives d'un canvi de timó en el [15è Pla Quinquennal](#) (2026-2030), que serà adoptat al març de 2026, són gairebé nul·les: la prioritat continuarà sent l'autosuficiència tecnològica, la modernització industrial i l'esquiü augment del consum intern.

La resta del món, davant la imprevisibilitat de Trump i la competència de la Xina, buscarà relacions comercials alternatives. No es tracta només de diversificar, sinó que s'ha desatès una

autèntica carrera global per aconseguir acords estables i duradors. A més, la política de l'administració estatunidenca de mantenir un dòlar feble i els preus baixos del petroli impulsen el creixement dels països emergents. Però, qui són els actors destacats d'aquesta nova hiperactivitat?

Índia es troba actualment en plenes negociacions comercials [amb més de 50 països](#). L'optimisme de nous acords amb [Canadà](#), [Nova Zelanda](#) o [Oman](#) el 2026 copen els portals informatius indis. No obstant això, la joia de la corona aspira a ser la signatura de l'Acord de Lliure Comerç (ALC) entre l'Índia i la UE durant la cimera bilateral [de gener de 2026](#). Sobre això, si bé han seguit existint [tensions](#) en temes clau, com l'agricultura o la protecció de patents farmacèutiques, en les últimes setmanes del 2025 la finalització d'aquestes negociacions podrien suposar també una de les primeres victòries del segon mandat de la presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, qui ha trobat en el president Narendra Modi un nou aliat per necessitat —malgrat l'[escenificada entesa](#) entre aquest últim i Vladimir Putin—. En paral·lel, la diplomàcia índia continua negociant amb l'Administració Trump un acord que redueixi els aranzels vigents entre tots dos països del voltant del 50% —[els més alts del món el novembre del 2025](#)—, a més de renegociar els acords corresponents amb l'[Associació de Països del Sud-est Asiàtic](#) (ASEAN, per les seves sigles en anglès).

Per la seva banda, l'ASEAN es troba en les últimes fases de negociació d'un Acord Marc per a l'Economia Digital entre els seus membres, que suposarà el primer acord regional centrat exclusivament en la governança d'aquesta matèria, i que [s'espera que entri en vigor el 2026](#) per reforçar la integració davant els riscos externs. Però, a més de les negociacions amb Índia o [Canadà](#) com a organització, els seus estats membres també estan prenent posicions individualment. [Filipines](#) aspira a tancar quatre acords el 2026 amb Canadà, els Emirats Àrabs Units, Xile i la UE; mentre que Malàisia i Tailàndia estan negociant de forma autònoma amb Brussel·les per firmar un acord el 2026, i Indonèsia està ja pendent de la seva ratificació. Així mateix, la celebració aquest mateix any de la cimera dels BRICS+ (Brasil, Federació Russa, Índia, Xina i Sud-àfrica, més Aràbia Saudí, Emirats Àrabs Units, Egipte, Etiòpia i Iran) a Índia i del Fòrum de Cooperació Econòmica Àsia-Pacífic (APEC, per les seves sigles en anglès) al Vietnam solidificaran la sensació de centralitat d'Àsia en aquest suport al lliure comerç.

Brussel·les, per la seva banda, tampoc s'apén. S'espera que el desembre del 2025 prengui una decisió sobre la signatura final de l'acord amb Mercosur, tot i que l'oposició de Polònia i França la posi en risc. El resultat serà decisiu per a la seva credibilitat davant les negociacions paral·leles amb Índia i ASEAN, mentre reforça la seva [postura comercial amb la Xina](#) i debat endurir la [regulació](#) de les inversions d'aquest país.

La confiança —o la falta d'ella— també jugarà un paper fonamental en la [revisió](#) dels primers sis anys de vida del Tractat entre Estats Units-Mèxic-Canadà (T-MEC) que va substituir el 2020 el

Tractat de Lliure Comerç d'Amèrica del Nord (TLCAN). Durant les consultes i negociacions, les tres parts hauran de valorar la seva operativitat, si és necessària alguna actualització i si s'acorda estendre la seva durada altres 16 anys. Tot i que els aranzels dels Estats Units al Canadà i Mèxic han fet augmentar la desconfiança en sectors com l'automobilístic, es preveu que les negociacions se centrin en concessions estatunidenques en qüestions no comercials, com la migració o l'actualització de capítols vinculats a la resiliència de les cadenes de valor i les terres rares.

En aquesta cursa per la diversificació de les aliances comercials també hi participa Moscou. La Unió Econòmica d'Euràsia (UEE), que inclou Armènia, Bielorússia, Kazajistan, Kirguistan i Rússia, podria establir el seu primer acord de lliure comerç amb un tercer país, si es ratifica l'acord interí assolit amb [Mongòlia](#) el juny del 2025. I no és l'únic. El novembre del 2025, es va tancar la primera ronda de negociacions amb [Índia](#), un país que —malgrat ser blanc d'aranzels addicionals pel seu comerç energètic amb Rússia— no preveu tancar la porta al seu històric aliat.

Generació Z, entre les expectatives i la realitat. Un fart generacional sacseja mig món. Són els nascuts, aproximadament, entre mitjans de la dècada de 1990 i l'any 2010, coincidint amb el canvi d'un mil·lenni marcat per la concatenació de crisis. La Generació Z s'ha mobilitzat en diversos països i continents per reclamar canvis tangibles en uns sistemes polítics imperfectes, corruptes i desiguals. El 2025, el malestar va sortir als carrers al [Nepal](#), [Madagascar](#), el Marroc o [el Perú](#), entre altres països; i, de forma més incipient, a Indonèsia i Filipines. A Kenya o Sèrbia les protestes van començar el 2024. També a Bangladesh, on es van registrar importants onades de violència; i a Sri Lanka el 2022. Són moviments dispersos en l'espai i en el temps. El desencadenant ha estat diferent en cadascun dels països, però tots comparteixen un profund malestar i la sensació de viure sota un clima de violència: violència social, per les injustícies i la corrupció; violència mediambiental, per la privació de recursos i els efectes climàtics; violència humana, per les violacions de drets i les desigualtats.

A Mèxic, la Generació Z va sortir als carrers el passat novembre per expressar el seu enuig per la corrupció i la violència del narcotràfic que es cobra desenes de milers de vides cada any. També al Perú, els joves van protestar al setembre contra la corrupció, la força del crim organitzat i la fragilitat de les institucions en un país que ha tingut fins a set presidents en 10 anys.

[Al Marroc](#), on un de cada tres joves està aturat, el detonant del malestar compartit és un model de desenvolupament que menysprea el benestar social davant d'inversions milionàries en infraestructures. Les demandes per una reforma del sistema educatiu i una millor sanitat pública ressonaran també en les pròximes eleccions legislatives previstes per a l'estiu del 2026.

Totes aquestes protestes són un senyal de la creixent impaciència de la població davant la bretxa, cada vegada més àmplia, que separa les expectatives de la realitat. Per això, la pregunta és si 2026 portarà nous esclats imprevistos, com ja ha succeït durant el mes de desembre [a](#)

[Bulgària](#), on desenes de milers de persones han sortit al carrer per denunciar la corrupció generalitzada i les connexions mafioses del Govern, fins a forçar la [dimissió del primer ministre, Rosen Zhelyazkov](#). Si bé el desencadenant de les manifestacions va ser un polèmic pla pressupostari, que l'executiu ja va retirar; el malestar ha congregat la indignació per la captura de l'Estat i l'empobriment dels serveis públics, com la sanitat, a poques setmanes de l'entrada oficial de Bulgària a l'euro, l'1 de gener de 2026.

En alguns casos, les protestes han provocat ja canvis polítics. Al Nepal, per exemple, una població jove, frustrada per la precarietat, va convertir la imatge ostentosa dels fills de les elits polítiques nepalíes a les xarxes, en l'element mobilitzador que va forçar [la dimissió del primer ministre](#) al setembre. Un Govern interí ha promès eleccions el març del 2026. També a Madagascar, un dels països més pobres del món, on el 50% de la població pertany a la Generació Z, i 8 de cada 10 joves no poden viure dignament de la seva feina, les protestes van portar a la [caiguda del Govern](#) i a la presa del poder per part dels militars per als pròxims dos anys.

Per la seva banda, el 2026, Bangladesh celebrarà eleccions al febrer i el seguiran Nepal, el Marroc i el Perú. Els resultats electorals també ens convidaran a reflexionar sobre la possibilitat de canvi i l'impacte real d'aquestes protestes en la seva capacitat d'articular alternatives polítiques. En casos com [Sèrbia](#) o [Bangladesh](#), els joves estan creant els seus propis moviments polítics –tot i que no sempre amb voluntat de participar en eleccions–. Al Nepal, en canvi, la Generació Z estan afavorint candidats *outsiders*, com l'alcalde de Kathmandú, [Balendra Shah](#), un polític controvertit que es val d'un llenguatge autoritari.

Estem davant d'un avís global protagonitzat per una generació digital, que ha crescut en l'acceleració dels canvis i la incertesa sobre el futur. La creixent disparitat socioeconòmica i el [concepte de privació relativa](#), la hiperconnectivitat, així com la sensació de vertigen desigual que ha deixat la globalització i la transformació tecnològica, són part de l'experiència col·lectiva dels joves. També la desconexió dels partits polítics tradicionals. En canvi, les xarxes socials els han permès compartir solidaritat, tàctiques i referències culturals.

El 2026 veurem, per tant, si aquests espais de resistència o de contestació es traslladen a les urnes, com ja va ocórrer el 2025 amb el nou alcalde de Nova York, Zohran Mamdani –un jove musulmà representant de l'ala més esquerrana del Partit Demòcrata– convertit en el símbol d'una contraofensiva inesperada per als demòcrates, completament desnortats als Estats Units.

A Europa, les eleccions parlamentàries a Hongria, previstes per a l'abril del 2026, es perfilen com unes de les més substancials en dècades. Després de 15 anys de Govern ininterromput de l'ultraconservador Viktor Orbán i de domini de la seva coalició Fidesz-KDNP, el [panorama polític](#) està experimentant canvis. En un context de deteriorament del nivell de vida, corrupció generalitzada i serveis públics deficients, per primera vegada, el control del poder d'Orbán es veu seriosament amenaçat. Les últimes enquestes mostren que el partit opositor TISZA, liderat

per l'eurodiputat conservador [Péter Magyar](#), escindit del mateix Fidesz, va al cap amb el 42,8% dels vots, per davant de Fidesz/KDNP, amb el 36,9%.

Finalment, Istanbul és també ciutat de resistència al poder autocràtic de Recep Tayip Erdogan. Mentre Turquia es prepara per a un 2026 diplomàticament intens, amb l'organització de la Conferència de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic, la COP31, la reunió de l'OTAN i la cimera de l'Organització d'Estats Túrquics (OET), la persecució judicial contra l'actual alcalde d'Istanbul, el socialdemòcrata [Ekrem Imamoglu](#), s'ha redoblat. El principal rival d'Erdogan s'enfronta a una petició de 2.352 anys de presó per una suposada trama de corrupció. La seva detenció, el març del 2025, va desatendre una onada de protestes antigovernamentals i està per veure si la joventut turca, que ha estat reiteradament el motor de la resistència davant Erdogan, tornarà a sortir al carrer en els pròxims mesos.

Pol Morillas
Gener de 2026

Amb la col·laboració de:

CIDOB

BARCELONA
CENTRE FOR
INTERNATIONAL
AFFAIRS